

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning OÜ Metsapärdi Agro 08.04.2024 esitatud taotluse, **otsustan:**

1.1. Anda OÜ-le Metsapärdi Agro (registrikood 12168093) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/521676 Tuuraste II uuringuruumis kehtivusajaga 3 aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale täiendavad tingimused vastavalt korralduse peatükis 3. toodud kaalutlustele.

1.3. Korraldus jõustub OÜ-le Metsapärdi Agro teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/521676 lahutamatu osa.

Uuringuluba nr L.MU/521676 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

OÜ Metsapärdi Agro (registrikood 12168093, aadress Metsapärdi, Oara küla, Pärnu linn, Pärnu maakond) esitas 08.04.2024 Keskkonnaametile Tuuraste II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 08.04.2024 dokumendina nr DM-128069-1).

Taotletav uuringuruum asub Kõima külas, Pärnu linnas, Pärnu maakonnas riigile kuuluval kinnistul Audru metskond 52 (tunnus 62401:001:2178). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*).

Tegemist on tarbevaru uuringuga. Taotletava Tuuraste uuringuruumi pindala on 11,87 ha. Uuringuluba taotletakse 3 aastaks. Geoloogilise uuringu käigus rajatakse kuni 25 uuringukaevet/ puurauku sügavusega kuni 10 m. Uuritavaks maavaraks on ehitus- ja täiteliiv ning ehitus- ja täitekruus. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 200 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt tsiviil- ja teedehitus ning täitematerjalina. Uuringu teostaja on OÜ Inseneribüroo STEIGER (registrikood

11206437).

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja Maa-amet (KOTKAS 11.04.2024 nr DM-128069-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub peaaegu täielikult maaparandussüsteemiga Potsepa(PÜ-79), mille kood maaparandussüsteemide registris on 6112180030080001. Põllumajandus- ja Toiduametilt on 02.04.2024 kirjaga nr 6.2-2/14404 antud nõusolek Tuuraste II uuringuruumis geoloogilisteks uuringuteks maaparandussüsteemi maa-alal.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneservast vähemalt 100,3 m kaugusel asub üle 25 km² suuruse valgalaga veekogu Tuuraste oja (Eesti looduse infosüsteemi kood VEE1121800; veekaitsevöönd 10 m, kalda piiranguvöönd 100 m). Taotletava uuringuruumi teenindusalal kattumist nimetatud veekogu piiranguvöönditega ei ole.

Metsatee nr 1590510 Saueaugu tee äärmise sõiduraja välimine serv külgneb vahetult taotletava uuringuruumi teenindusala idaservaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaosa läbib metsatee nr 1590503 Kaelepa-Saueaugu tee, mis lõiguti on metsatee ja lõiguti eratee. Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaosal on tegemist metsateega. Seletuskirjas on selgitatud, et uuringuruumi teenindusala läbivale Kaelepa-Saueaugu metsateele ja idapiirile jäävale Saueaugu metsateele uuringupunkte ei rajata. Geoloogilise uuringu käigus kooskõlastatakse metsatee piiranguvööndi laiused ja varu arvele võtmine Riigimetsa Majanduse Keskusega. Rail Balticu raudtee kavandatav trassikoridor asub taotletava uuringuruumi teenindusalast ~19,2 km kaugusel ida suunas.

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 08.04.2024.

Tuuraste II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid.

Tuuraste uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Keskkonnaamet avaldas MaaPS § 30 lõike 2 alusel uuringuloo menetluse algatamise teate 16.04.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 16.04.2024 kirjaga nr DM-128069-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ette antud aja jooksul ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaamet saatis MaaPS § 27 lõike 3 alusel 16.04.2024 kirjaga nr DM-128069-5 uuringuloo taotluse riigivara valitseja volitatud asutusele.

RMK riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 10.05.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/2549 (KOTKAS 14.05.2024 nr DM-128069-7) Tuuraste II uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise Pärnu maakonnas Pärnu linnas Kõima külas asuval katastriüksusel Audru metskond 52 (KÜ 62401:001:2178) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Edela regiooni (edela.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloo täiendavateks tingimusteks.

Keskkonnaamet saatis MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt 16.04.2024 kirjaga nr DM-128069-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Pärnu Linnavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Pärnu Linnavalitsus nõustub oma 06.05.2024 korraldusega nr 281 geoloogiliste uuringute tegemisega Tuuraste II uuringuruumis (KOTKAS 08.05.2024 nr DM-128069-6).

Keskkonnaamet pani MaaPS § 30 lõike 5 alusel õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks XX.XX.2024 ametlikku väljaandesse Ametlikud Teadaanded.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet edastas eelnõud tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks huvitatud isikutele ja taotlejale XX.XX.2024 kirjaga nr XXX.

Ette antud aja jooksul esitati/ ei esitatud ettepanekuid/ vastuväiteid.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmekava jäätmekava (edaspidi *Jääts*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloo taotluse seletuskirja kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis OÜ Metsapärdi Agro esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva ja kruusa uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne keskkonda olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnaärringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee

seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaevandisse ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

Vastavalt MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

Vastavalt MaaPS § 35 lõikele 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Vastavalt MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. RMK nõustus (KOTKAS 14.05.2024 nr DM-128069-7) uuringute tegemisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloa täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Tulenevalt asjaolust, et MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2-5, 8, 11 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Tuuraste II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11). Lähimad Natura 2000 alad asuvad 1,4 km kaugusel lõunas (Lindi looduskaitseala) ja 2.2 km kaugusel läänes (Nätsi-Võlla linnuala).

07.04.2024 on Eesti Looduse Infosüsteemi kantud Tuuraste merikotka püsielupaik. Antud juhul uuringuruum ei kattu merikotka püsielupaiga ega elupaigaga. Merikotka kaitse tegevuskava peab oluliseks vältida mürarikkeid tegevusi ja taristuobjektide rajamist 500 m raadiuses pesapuust. Taotletav uuringuruum jääb pesapuust kaugemale kui 600 m. Seega soovitame võimalusel teosada uuring vahemikus 01.08-14.02. Uuringuala jääb Kõima väike-konnakotka püsielupaikadest piisavalt kaugemale (rohkem kui 1 km) ning seega uuringu teostamine väike-konnakotka pesitsemist ei mõjuta.

Keskkonnaamet määrab merikotka elupaigast tulenevalt loale järgmise täiendava tingimuse: võimalusel teosada välitööd vahemikus 01.08-14.02.

Tuuraste uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1

punkt 3).

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole, välitööd kestavad üldjuhul 1-3 päeva ning uuringupuuraugud likvideeritakse kohe peale rajamist ja kirjeldamist.

Vastavalt MaaPS 35 lõikele 2 punktile 1 keeldutakse uuringuloa andmisest, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ Metsapärdi Agro ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga XX.XX.XXXX).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Vastavalt HMS § 3 lõikele 1 võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loa täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Tuuraste II uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Edela regiooni (edela.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
3. võimalusel teosada välitööd vahemikus 01.08-14.02.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo